

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ & ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

22α Ιανουαρίου 2012

Κυριακή ΙΕ΄ Λουκᾶ

(Λουκ. ιθ΄ 1-10)

Ἡ μεταστροφή τοῦ Ζακχαΐου

Ἡ σημερινὴ Εὐαγγελικὴ περικοπὴ, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἀναφέρεται στὴ συνάντηση τοῦ Ζακχαΐου μὲ τὸ Χριστό. Ἡ περικοπὴ αὐτὴ ἀπαντᾷ στὴν ἀρχὴ τοῦ δεκάτου ἐνάτου κεφαλαίου τοῦ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγελίου. Στὸ προηγούμενο, τὸ δέκατο ὄγδοο κεφάλαιο, καταγράφονται τρία ἐξίσου σημαντικὰ περιστατικά. Πρῶτον, ὁ διάλογος τοῦ Χριστοῦ μὲ τὸν πλούσιο ἄρχοντα, ὁ ὁποῖος ἀρνεῖται νὰ μοιράσει τὸν πλοῦτο του στοὺς πτωχοὺς καὶ νὰ ἀκολουθήσει τὸ Χριστό. Στὴ συνέχεια βλέπουμε τὸ Χριστὸ νὰ προλέγει τὸ πάθος Του καὶ νὰ ξεκινᾷ τὴν πορεία Του πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ. Τρίτον, βλέπουμε τὸ Χριστὸ νὰ εἰσέρχεται στὴν Ἱεριχώ, μία πόλη ποὺ ἀπέχει μόλις εἴκοσι χιλιόμετρα ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπου καὶ θεραπεύει ἕνα τυφλό, δίνοντάς του ἔτσι τὴ δυνατότητα νὰ δεῖ καὶ νὰ δοξάσει τὸ Θεό.

Ἀμέσως μετὰ, στὴν ἴδια πόλη, τὴν Ἱεριχώ, λαμβάνει χώρα ἡ συνάντηση τοῦ Χριστοῦ μὲ τὸ Ζακχαῖο. Ὁ Ζακχαῖος εἶναι πλούσιος, ὅπως καὶ ὁ ἄρχοντας τῆς συναγωγῆς, καὶ θέλει κι αὐτὸς νὰ δεῖ, ὅπως ὁ τυφλός. Ὅπως ὅμως θὰ δοῦμε στὴ συνέχεια, δὲν θέλει ἀπλῶς νὰ ἀνακτήσει τὴ φυσικὴ του ὄραση, ἀλλὰ νὰ δεῖ τὸ Χριστό, μέσα δὲ ἀπὸ τὴ θέα τοῦ Χριστοῦ θὰ ὀδηγηθεῖ, σὲ ἀντίθεση μὲ τὸν πλούσιο ἄρχοντα, στὴν ἀπόφαση νὰ μοιράσει τὸν πλοῦτο του στοὺς συνανθρώπους του καὶ νὰ βρεῖ τὴ σωτηρία.

Ὁ Ζακχαῖος ἦταν ἀρχιτελώνης. Οἱ τελῶνες ἐκείνη τὴν ἐποχὴ προπλήρωναν τοὺς φόρους στοὺς Ρωμαίους κατακτητὲς καὶ στὴ συνέχεια ἀνελάμβαναν νὰ τοὺς εἰσπράξουν οἱ ἴδιοι ἀπὸ τὸ λαό, ἐπιβαρύνοντας ὅμως τοὺς φορολογούμενους μὲ ἐπιπλέον ποσὰ ἀποσκοπῶντας στὸν δικὸ τους πλουτισμό. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ οἱ τελῶνες θεωροῦνταν ἐξ ὀρισμοῦ ἀμαρτωλοὶ καὶ ἦταν ἀποκλεισμένοι ἀπὸ τὴν κοινότητα τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ζακχαῖος, ὥστόσο, ἂν καὶ τελῶνης, εἶχε μία ἀγαθὴ ἐπιθυμία: ἤθελε νὰ δεῖ τὸν Ἰησοῦ. Ἐπειδὴ ὅμως ἦταν κοντός, τὸ πλῆθος ποὺ περιέβαλε τὸ Χριστὸ δὲν τοῦ ἐπέτρεπε νὰ τὸν ἀντικρῦσει. Γιὰ νὰ μπορέσει λοιπὸν νὰ Τὸν δεῖ σκαρφάλωσε σ' ἕνα δέντρο.

Ἡ πράξη αὐτὴ τοῦ Ζακχαΐου ἦταν πράξη ταπεινωτικὴ. Πρῶτον, διότι ἕνας πλούσιος

ἀξιωματοῦχος τῆς ἐποχῆς σκαρφάλωνε σὰν μικρὸ παιδὶ πάνω σ' ἓνα δέντρο. Δεύτερον, διότι, ἀνεβαίνοντας στὸ δέντρο, ἐξέθετε ἀκόμη περισσότερο τὸ χαρακτηριστικὸ τοῦ μικροῦ του ἀναστήματος, πρᾶγμα ποὺ θὰ τὸν ἐξέθετε ἀκόμα πὸ πολὺ στὰ ἀρνητικὰ καὶ ἐνδεχομένως εἰρωνικὰ σχόλια τοῦ πλήθους. Ὁ Ζακχαῖος ὅμως ταπεινώνεται ἐκουσίως, ἐπειδὴ θέλει νὰ δεῖ τὸν Χριστό. Θέλει νὰ δεῖ τὸν Χριστό, ὁ ὁποῖος ἐπίσης πρόκειται σὲ λίγο νὰ ταπεινωθεῖ, ἀνεβαίνοντας κι Ἐκεῖνος σ' ἓνα ξύλο, στὸ ξύλο τοῦ σταυροῦ. Ἡ ταπείνωση τοῦ Ζακχαίου συγκροτεῖ σημεῖο ἐπαφῆς μὲ τὸ Χριστό, ποὺ βαδίζει τὸ δρόμο πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα, τὸ δρόμο δηλαδὴ τῆς ταπείνωσης καὶ τοῦ μαρτυρίου.

Γι' αὐτὸ λοιπόν, ὅταν ὁ Ζακχαῖος βλέπει τὸ Χριστό, ὁ Χριστὸς ἐπίσης στρέφεται καὶ βλέπει καὶ ἐκεῖνος τὸ Ζακχαῖο. Τὸν βλέπει καὶ τοῦ ζητεῖ νὰ κατεβεῖ ἀπὸ τὸ δέντρο, διότι ἐκεῖνο τὸ βράδυ πρόκειται νὰ μείνει στὸ σπίτι του. Ὁ Ζακχαῖος κατεβαίνει καὶ τὸν ὑποδέχεται μὲ χαρὰ, ἐνῶ τὸ πλήθος, ἀνίκανο νὰ κατανοήσῃ τὸ μήνυμα καὶ τὴν ἀποστολὴ τοῦ Χριστοῦ, γογγύζει καὶ ἐναντίον τοῦ ἀμαρτωλοῦ, ὅπως τὸν χαρακτηρίζει, Ζακχαίου, ἀλλὰ καὶ ἐναντίον τοῦ ἴδιου του Χριστοῦ, ποὺ ἐπέλεξε νὰ καταλύσῃ στὸ σπίτι του. Ἀντίθετα ὁ Ζακχαῖος, ἀλλοιωμένος ἀπὸ τὴν ἀπρόσμενη ἀποδοχὴ καὶ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, δηλώνει ὅτι θὰ δώσει τὴ μισή του περιουσία στοὺς φτωχοὺς καὶ ὅτι, ἐὰν ἀδίκησε κάποιον, θὰ τοῦ ἐπιστρέψῃ τὰ τετραπλάσια. Σὲ ἀντίθεση μὲ τὸν πλούσιο ἄρχοντα ποὺ ἀρνήθηκε νὰ μοιράσῃ τὸν πλοῦτο του, ὁ Ζακχαῖος ἐκουσίως καὶ αὐτοβούλως ἀποφασίζει νὰ τὸ κάνει. Ἐχοντας ταπεινωθεῖ καὶ διαπιστώσῃ πόσο πολὺ ἀποδέχεται καὶ ἀγαπᾷ τὸν ἄνθρωπο ὁ Χριστὸς, ἐμφανίζεται πρόθυμος νὰ ἀνταποκριθεῖ ἔμπρακτα στὴν ἀγάπη Του, υἱοθετώντας μία ἀντίστοιχη στάση ἀγάπης πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους.

Μετὰ τὴ γνωστοποίηση τῆς ἀπόφασης τοῦ Ζακχαίου νὰ διανείμῃ τὴν περιουσία του, ὁ Χριστὸς ὁμολογεῖ ὅτι ἡ σωτηρία ἦρθε σ' ἐκεῖνο τὸ σπίτι. Διότι καὶ ὁ Ζακχαῖος εἶναι παιδὶ τοῦ Ἀβραάμ. Εἶναι, καὶ ἐκεῖνος, τὸ χαμένο πρόβατο ποὺ ἦλθε νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ σώσῃ ὁ καλὸς ποιμένας. Ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦρθε νὰ ζητήσῃ τὴ σωτηρία τοῦ Ζακχαίου ἤδη πρὶν ὁ ἴδιος ὁ Ζακχαῖος ζητήσῃ νὰ δεῖ ποῖος εἶναι ὁ Χριστὸς. Ἡ σωτηρία αὐτὴ περιλαμβάνει τὴν ἀποκατάσταση τῆς σχέσης τοῦ Ζακχαίου τόσο μὲ τὸν ἴδιο τὸ Θεό, ὅσο καὶ μὲ τὴν κοινότητα τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ τὴν ὁποία τὸν εἶχε ἀποκλείσει ἡ προγενέστερη ἀμαρτωλὴ ζωὴ του.

Ἡ παραπάνω περικοπὴ μᾶς φανερώνει, μεταξὺ ἄλλων, τὰ στάδια μέσα ἀπὸ τὰ ὁποῖα συχνὰ διέρχεται ἡ σχέση τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸ Θεό. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀμαρτωλὸς καὶ ἄδικος. Ὁ Χριστὸς ὅμως ἐπιζητεῖ τὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Πολλὲς φορές ἡ σωτηρία αὐτὴ, ἡ συνάντηση δηλαδὴ μὲ τὸ Χριστό, παρεμποδίζεται ἀπὸ ἄλλους ἀνθρώπους, ἀκόμα καὶ ἀπὸ πλήθη ποὺ περιστοιχίζουν τὸ Χριστό, χωρὶς στὴν πραγματικότητα νὰ κατανοοῦν καὶ νὰ ἐνστερνίζονται τὸ μήνυμα καὶ τὴν ἀποστολὴ Του. Γιὰ νὰ συναντήσῃ κανεὶς τὸ Χριστό θὰ πρέπει πρῶτα νὰ τὸ θέλει καὶ νὰ τὸ προσπαθήσῃ. Στὴ συνέχεια θὰ πρέπει νὰ ταπεινωθεῖ, ὥστε νὰ ὁμοιάσῃ ἐσωτερικὰ πρὸς ἐκεῖνον ποὺ ταπεινώθηκε πάνω στὸ σταυρὸ γιὰ τὴ

σωτηρία μας. Μὲ τὴν ταπείνωση ἀνοίγει ὁ δρόμος τῆς συνάντησης μὲ τὸν Χριστό. Ἡ συνάντηση ὅμως αὐτὴ δὲν ἐξαντλεῖται σὲ ἐσωτερικὰ βιώματα καὶ εὐσεβεῖς σκέψεις. Ἐὰν εἶναι γνήσια, μετουσιώνεται σὲ συγκεκριμένες πράξεις. Ὁδηγεῖ στὴν ἔμπρακτὴ ἀλλαγὴ τῆς στάσης τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τοὺς συναθρώπους του. Καὶ καταλήγει ὄχι στὴν τυπικὴ, ἀλλὰ στὴν οὐσιαστικὴ καὶ πλήρη ἔνταξή του στὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ, στὴν Ἐκκλησία, στὴν κοινότητα δηλαδή τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἀγωνίζονται νὰ ἀγαπήσουν τὸ Θεὸ καὶ τὸν ἄνθρωπο, καὶ ποὺ βιώνουν καθημερινὰ τὴ θυσία ἀλλὰ καὶ τὴ χαρὰ τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἀνθρώπου στὴ ζωὴ τους.

π. Δ. Μ.

[dkpdf-button]